

Urvalskriterier för område

Enligt EHFF-förordningen (art. 18 (g)) krävs att det operativa programmet innehåller en "förteckning över de kriterier som ska tillämpas för att välja fiske- och vattenbruksområden" (avsnitt 5.1.2 i mallen för operativt program). Syftet med detta krav är att förklara huvudinriktningen för unionsprioritering 4 genom att ange vilka områden förvaltningsmyndigheten anser vara mest lämpade att tillämpa lokalt ledd utveckling på och varför.

Syftet med detta avsnitt av frågor är att hjälpa förvaltningsmyndigheten att definiera denna inriktning och redogöra för den i det operativa programmet. Följande frågor tas upp:

- 1. Vad bör jag skriva i det operativa programmet om urvalskriterier för fiske- och vattenbruksområden?**
- 2. Vilka slags kriterier skulle jag kunna använda?**
- 3. Varför kan jag inte ange en fast förteckning över områden i det operativa programmet?**
- 4. Kan stora hamnar (fler än 150 000 invånare) vara berättigade?**
- 5. Hur kan jag beakta regionala skillnader?**
- 6. Vilka överväganden bör vägleda definitionen av kriterier för att utpeka fiskeområden?**

1. Vad bör jag skriva i det operativa programmet om urvalskriterier för fiske- och vattenbruksområden?

Enligt EHFF-förordningen (art. 3.2.5) är ett fiske- och vattenbruksområde "ett område med havs-, flod- eller sjöstrand, inbegripet dammar eller ett avrinningsområde med en betydande sysselsättningsnivå inom fiske eller vattenbruk, vilket geografiskt, ekonomiskt och socialt fungerar på ett sammanhängande sätt och har utpekats som ett sådant område av en medlemsstat".

Förvaltningsmyndigheten skulle i princip kunna peka ut alla fiske- och vattenbruksområden som möjliga att vara berättigade för lokalt ledd utveckling, men de flesta förvaltningsmyndigheter skulle fokusera EHFF-finansieringen på de områden där tillämpningen av lokalt ledd utveckling skulle innebära störst fördelar för fiskarsamhällen i förhållande till de utmaningar dessa områden står inför och deras potential tillväxt och jobbskapande. I det operativa programmet skulle förvaltningsmyndigheten behöva ange vilka kriterier den kommer att tillämpa för att göra detta politiska val. Avsikten är inte att lägga fram en förteckning över områden i det operativa programmet, eftersom definitionen av exakta gränser borde överlåtas på den lokala nivån (se nedan), utan att redogöra för vilka faktorer som skulle tas i beaktande vid fastställandet av om ett visst område ska vara berättigat för lokalt ledd utveckling eller inte.

2. Vilka slags kriterier skulle jag kunna använda?

Kriterierna för val av område skulle kunna omfatta:

- › kriterier som beskriver fiske- och vattenbrukssektorns omfattning och betydelse (sysselsättning, antal båtar respektive dammar och deras storlek, art och typ av fiske, fångsternas/produktionens storlek, värde m.m.),
- › kriterier som beskriver områdets karaktär: kust, bäcken, å eller sjö, skyddade områden, största och minsta befolkningsstorlek, befolkningstäthet, sjunkande befolkning, avlägset liggande områden samt
- › kriterier som rör insatsområdets sammanhållning – möjligheterna att ha områden som skiljs åt av sjöar eller som ligger utspridda längs en kust, omfattningen av större hamnar och bosättningar (se nedan).

Vid formuleringen av dessa kriterier bör förvaltningsmyndigheten använda den information som lämnas i kontextindikatorerna (krävs för avsnitt 2.2 av mallen för operativt program).

Exempel: Bland urvalskriterier för område i Förenade kungariket (2007-2013) finns:

- › låg befolkningstäthet
- › nedgång för fisket
- › små fiskesamhällen samt
- › minst en aktiv fiskehamn (England).

3. Varför kan jag inte ange en fast förteckning över områden i det operativa programmet?

I vägledningen till mallen för operativt program för EHFF, som tillhandahålls av kommissionen som ett komplement till genomförandeförordning (EU) nr 771/2014, görs det klart att förvaltningsmyndigheter inte ska lägga fram en sluten förteckning över områden i sitt operativa program. Listan över kriterier bör användas för att identifiera vilka typer av områden som är berättigade till stöd, men inte de exakta områdena som sådana.

Lokalt ledd utveckling är definitionsmässigt en process nedifrån och uppåt, där framgången beror på om man kan knyta effektiva allianser mellan lokala aktörer som delar en gemensam uppsättning av mål. För det krävs förhandlingar på lokal nivå för att säkra verkligt engagemang från viktiga organisationer och intressenter runt om i hela territoriet. Definitionen av områdets exakta gränser blir utfallet av dessa förhandlingar. Kriterierna för att utpeka områden som kan vara berättigade bör inte försöka att bestämma detta i förväg eller tvinga på artificiella lösningar som kan visa sig vara obrukbara ute på fältet.

4. Kan stora hamnar (fler än 150 000 invånare) vara berättigade?

I vissa länder förekommer den mesta sysselsättningen och det största bortfallet av arbetstillfällen inom fisket i större hamnar. Om förvaltningsmyndigheten anser att lokalt ledd utveckling skulle kunna vara ett effektivt verktyg för att ta itu med utmaningarna i sådana områden så skulle det kunna medges. Men ett sådant undantag måste godkännas av kommissionen i partnerskapsavtalet och motiveras i det operativa programmet, inbegripet en redogörelse från förvaltningsmyndigheten för vilken metod som skulle användas för att undvika att medel sprids ut om ett så stort område blir berättigat.

5. Hur kan jag beakta regionala skillnader när jag gör upp kriterierna för att identifiera fiskeområden i mitt operativa program?

Vilka utmaningar fisket och fiskeområden ställs inför kan variera enormt inom ett och samma land. Det medför att enskilda regioner i ett land indelat i regioner kan besluta sig för att använda olika kriterier. Det är i princip möjligt, så länge detta tillvägagångssätt motiveras i det operativa programmet och hela avsnittet inte är längre än 7 000 tecken. En möjlig lösning skulle vara att (i en bilaga till det operativa programmet) presentera en tabell i vilken man redogör för de generella kriterierna och i förekommande fall för de särskilda regionala sådana.

6. Vilka överväganden bör vägleda definitionen av kriterier för att utpeka fiskeområden?

När man tar fram kriterier för att identifiera fiskeområden som kan vara berättigade måste förvaltningsmyndigheterna tänka på följande:

- › Vad försöker jag uppnå med lokalt ledd utveckling i fiskeområden och vem försöker jag stödja? Är exempelvis fiskesamhällen huvudmålgruppen eller bara en viktig del av en bredare utveckling av kusten? Vill jag stödja hela fiskesamhället eller bara dem som står inför flest svårigheter?
- › Hur mycket resurser finns tillgängliga för unionsprioritering 4 och hur många FLAG kan man finansiera? Länder med begränsade resurser i förhållande till potentiella områden kanske vill fastställa mer fokuserade urvalskriterier för områden.
- › Vilka konsekvenser kommer kriterierna att få för olika delar av fiskesamhället eller FLAG: s verksamhet? Kriterier som baseras på antalet båtar kanske till exempel gynnar småskaligt fiske, medan kriterier som baseras på fångster kanske gynnar storskaligt fiske. Begränsningar i fråga om invånare kanske utesluter större hamnar med den största sysselsättningen inom fiske eller avgörande marknader för fiskeriprodukter.

Utgivare: Europeiska kommissionen, Generaldirektoratet för havsfrågor och fiske, generaldirektören.

Ansvarsfriskrivning: Medan generaldirektoratet för havsfrågor och fiske ansvarar för den övergripande framställningen av detta dokument, ansvarar det inte för innehållet och garanterar inte heller att uppgifterna är exakta.